

Ивайло Стоянов – Концептуална фотография и мъртви стени

28.03.2011Kafene.bg

Ивайло Стоянов е роден през 1976 г. в Карлово. Завършва Академията за визуални изкуства към "Йоханес Гутенберг" Университет в гр. Майнц, Германия през 2007 г., специалност "**Концептуална фотография**". От 2009 г. е член на Съюза на българските художници, а през 2010 г. започва да преподава "Концептуална фотография" в Нов български университет. През годините Ивайло Стоянов представя творчеството си на самостоятелни и общи изложби в галерии и музеи в Германия, Австрия, България, Чехия и Черна гора, също така и в салони на изкуствата в Европа. Негови фотографии са притежание на много частни колекции. През февруари тази година той представи своята изложба "[Светът на 90 градуса](#)" в столичната галерия "Анима". Определя себе си като творец, не като художник, защото не може да рисува, няма ръка за това. Има ръка да работи с фотография. Ето какво разказа Ивайло за концептуалната фотография пред микрофона на Kafene.bg.

Какво е концептуална фотография?

Един автор има идея и започва да я преследва, докато я реализира докрай. Макар че всяка фотография може да има идея, илюстрацията също. Същността на концептуалната фотография е в повторението на различни мотиви, чрез серия от творби, които се обединяват в една идея, една желязна концепция. Разбира се, самият мотив трябва да има силни аргументи. Трудно е, но творчеството ни никога не е лесно.

Какъв е светът, обърнат на 90 градуса?

Това е субективния, моят свят. Обектите са снимани точно така – на 90 градуса. Това са неща и мотиви, които изчезват, никой и никога не може да ги повтори. Аз правя документ на този момент. Номадите непрекъснато се местят от едно място на друго, без да остават следи след себе си. Моите мотиви имат номадска природа. Не мога да кажа дали светът, обърнат на 90 градуса, е по-хубав – това е моят въпрос към зрителя.

Винаги съм си мислил, че това, което изчезва, трябва да бъде документирано. То изчезва от човешка ръка, защото никой не се грижи за него или природните условия го унищожават. Въпросът, който поставям е, ако това продължава, съгласни ли сме да живеем по този начин. Не искам да давам наставления и готови формули. Изкуството не бива да ограничава зрителя, възприемателя. Всеки трябва да е свободен да приеме дадена творба по начин, по който му се иска на него.

Може ли портрети на хора да се обръщат на 90 градуса?

Мислил съм за това и предстои да заснема такива фотографии, но не само лица, а също и пространството, свързано с тях.

Давате ли заглавия на творибите?

Ценя свободата и истината, затова доскоро ми беше трудно да ги озаглавявам, но вече го правя, започнах да им измислям заглавия. Творечеството е като детето – ражда се, развива се, получава опит, става нещо друго, променя се. Никой не се родил гениален. Който твърди обратното, дълбоко греши. Всичко става с много труд и преследване на концепция и цел.

Концептуалната фотография използва набор от снимки, които комбинира в една. При Вас има ли го това?

Много е субективно. Точно това преподавам в Нов български университет – че няколко творби могат да бъдат една работа. Често не можеш само с една творба да кажеш всичко, което искаш.

На централно място в галерия "Анима" беше разположен цветна човешка фигура. Какво представлява този обект?

Това е моят субективен портрет. Вие може да не ме възприемате така, но това съм аз. Сега се говори много за Космос, мистика, енергии. Много често тези неща няма как да бъдат показани, да се материализират. Ето в този обект аз съм се опитал да го предам.

Връзката на човека с природата – оптимист ли сте или съвсем ще изгубим природата?

Не мога да кажа. Това е в ръцете на всички нас. Много от моите творби показват, че природата все още може да ни радва. Но това не е моя задача, аз съм хронист на времето.

В галерията не на всяка стена са изложени творби. Какво представляват "мървите стени"?

Не на всяка стена може да се покаже нещо. Има мъртви стени, на които не може да се изложи. Ако го направите, става като битпазар, търговия, сувенир, претърпкано. Това в България не се знае, а на запад се учи с години и много се цени. Мъртвите стени са също част от ефекта на изложбата.

Какво казвате на студентите, когато за прав път застанете пред тях?

Казвам им, че винаги, когато решат да се занимават с дадено изкуство – живопис, графика, инсталация, фотография – това трябва да стане част от техния живот, иначе няма да се получи нищо.

